

Gondolatok az erdőmérnökképzés helyzetéről és jövőjéről

Az utóbbi évek folyamán hazánkban is számottevően változott a felsőoktatás szerkezete, bővültek a vele szemben támasztott követelmények. Az intézmények szervezetét különböző összevonások révén módosították. Fel-erősödött a nemzetközileg kialakult rendhez és módszerekhez való igazodás. Magyarországon is elkezdődött a felsőoktatási reform kidolgozása, vitája és jogszabályokba való foglalása. A cél az oktatás tartalmának, színvonalának a korszerűsítése volt. A 21. században várható oktatáspolitikai fejlesztéseket össze kívánták hangolni nemzetközi és hazai vonatkozásban egyaránt. Ez főleg az EU tagállamokat jellemezte. Az újabb tudományos eredmények és ismeretek sokasága helyet követelt az oktatásban. Nem volt kétséges, hogy a harmadik évezred kezdetén az alap- és az alkalmazott tudományok robbanásszerű kiterjedésének ott lesznek kedvező hatásai, ahol alkalmazzák őket. Ezek ismerete a felső szintű képzettség alapvető követelményeként jelentkezett a gazdasági versenyképességet növelni szándékozó világban. A társadalmi, gazdasági előrehaladás területén a szaktudás az első számú tényezővé lépett elő. B. Franklin(1706-1790) közel három évszázados megállapítása ma is időszerű:

„A tudományba való beruházásnak van mindig a legnagyobb kamata (hozadéka)”. Bármelyik tudományterületről is legyen szó, végeredményben a reformtörekvéseknek és irányelveknek a tudás alapú társadalom megteremtését, valamint jellemzőinek megerősítését kell szolgálni.

Erdőmérnökképzésünk és a felsőoktatási reform

Az oktatásfejlesztésből, a felsőoktatási reformból a hazai erdészeti szakoktatás sem maradhatott ki. Az elmúlt 200 év, amióta magyar nyelven folyik az erdészeti felsőoktatás, sem jelentett egy statikus állapotot. Ennek története folyamán mindenkor jellemző volt a kutatási eredmények hasznosítása, a korszerű biológiai, technikai és ökonómiai ismereteknek az oktatás tartalmába való folyamatos beépítése. A végső cél a gyakorlati hasznosítás. Sajnos az erdészettudomány művelésének területén az utóbbi évtizedek sem hazai, sem nemzetközi viszonylatban nem hoztak kedvező változásokat. Ezt mutatják a bibliometriai mutatók is (a tudományos kiadványok száma és értéke... stb.). Pedig a hagyományos témák felkarolásával együtt halaszthatatlan az erdészeti ismeretek innovatív továbbfejlesztése.

Valamennyi felsőoktatási intézményünkhöz hasonlóan az erdőmérnökképzésünk soron levő fejlesztése is az országos irányelvek és a nemzetközi tendenciák (helyzet) figyelembevételével kezdődött el. Ennek eredményeként született meg nemzetközi példák figyelembevételével a kettő, illetve a három fokozatú (erdészeti alapképzés: BSc, erdészeti mesterképzés: MSc, erdészeti to-

vábbképzés: doktori tudományos fokozat: PhD) felsőfokú képzés és továbbképzés rendszere (bolognai folyamat). Sokoldalú előkészítés után dolgozták ki a NYME illetékesei az alapképzettséget nyújtó BSc és erre építve az MSc, valamint a tudományos fokozatot jelentő PhD képzési és továbbképzési tartalmát, követelményeit. Ez *nagyon tömören* kifejezve azt jelenti, hogy a BSc képzettségű szakember az erdészettudomány alapkérdéseivel, az erdőművelés, az erdőhasználat, az erdővédelem, az erdőrendezés stb. gyakorlati ismereteivel rendelkezik és ezt a gyakorlatban alkalmazni tudja. Az MSc képzettségű szakember elvileg az erdészettudomány egészének birtokában felsőszintű irányító és tervező tevékenységre képes. A PhD fokozattal rendelkező a tudományos alkotó tevékenységre is alkalmas. A továbbiakban mindhárom érintve elsősorban az erdészeti *mesterképzés* kérdéseire fűznék néhány gondolatot. A PhD képzés a Doktori Iskolák létrehozásával már a korábbi években elkezdődött. Egyre többen rendelkeznek ezzel, a ma már egyetlen tudományos fokozattal. A kandidátusi fokozat megszűnt. Új és magas fokú akadémiai tudományos elismerésként lehet elnyerni „az MTA Doktora” címet, amellyel a megszűnt „tudomány Doktora” fokozat egyenértékű.

Az ide vonatkozó gondolatok továbbfűzése előtt ki kell hangsúlyozni, hogy

erdőmérnökképzésünk reformja nem azért szükséges, mert a jelenlegi „soproni” nem felel meg a szakmai követelményeknek. A „bolognai folyamat” áll a probléma középpontjában, amelynek lényeges következményei nemcsak az oktatásfejlesztésben, hanem a több fokozatú erdőmérnökképzés egész területén a megoldásra váró kérdések sorozatát tárják a szakma illetékesei elé. A törvényi előírások figyelembevételével feltétlenül meg kell őrizni és fejleszteni a továbbiakban is egyetemi képzésünk színvonalát, a multifunkcionális, tartamos erdőgazdálkodási ismeretek oktatását, erdészettudomány megfelelő szakemberellátását. Az erdészeti BSc és MSc oklevéllel rendelkezők lesznek szakmánk jövőbeni vezetői. Mindkét elnevezés még újszerűen hangzik.

Az *erdőmérnöki mester* szakot az alapképzettséget jelentő BSc után lehet megszerezni. Az természetes, hogy e témakört illetően egyetemünk Erdőmérnöki Karán végeztek illetékességből is meghatározó jelentőségű, körültekintő munkát. Itt elsősorban a mester szak létesítését illető színvonalas összeállításra gondolok, amellyel kapcsolatosan a MAB Szakbizottsága kedvezően foglalt állást. Ezt követően került sor 2007. november 30-án Sopronban egy jelentős szakmai vitára, amelyet a NYME Erdőmérnöki Kara az MTA Erdészeti Bizottságával együttesen rendezett. A vitáján felkért hozzászólóként fejtettem ki a témakörhöz szorosabban és tágabban illeszkedő véleményemet, észrevételeimet és javaslataimat. Ezek az említett mesterszak létesítési kérelmének tartamát nyilván nem változtatják és változtathatják meg. Nem is ez volt a célom. Reményeim szerint azonban a reform megvalósítása során segítik a fejlesztést. Nem kell külön bizonyítani, hogy mennyire bonyolult és nagy körültekintést igénylő feladat az erdészeti alap- és a mesterszak különválása, és az ennek keretében végzett erdész szakemberek helyének meghatározása az erdészeti gyakorlatban, kutatásban és oktatásban. A továbbiakban ezek közül az általam legfontosabbaknak tartottakat emelem ki.

A reform alapvető feladata, hogy a két különböző szinten képzett erdészeti szakemberek, a jövőben is megfelelje-

* Akadémikus, kutatóprofesszor

nek a kor változó követelményeinek. Lényeges szempont a mester szakot illetően az, hogy a képzés során a tervezett erdőmérnök mester szak (MSc) megfelelően illeszkedjék az alapszak (BSc) képzési területéhez. Ezen a téren véleményem szerint megfelelő a „soproni” összhang. Összehasonlítva a mester szak törzsanyagának tervezett tantárgyait az eddigi egyetemi erdőmérnök-képzés tantárgyaival, azok közel azonosnak tekinthetők. Számottevő eltérés nincsen közöttük, és ez nem is szükséges. A tantárgyak felölelték eddig is és felölelik a tervezettek szerint azokat a szaktudományi részterületeket, amelyekre az erdőmérnöknek tevékenysége során szüksége van, vagy lehet a jövőben. Mindez nem jelentet az oktatás tartalmában statikus megmerevedést. Példaként említem az erdőművelés területén jelentkező követelmények változását. A jövő erdőművelője „ökoszisztéma menedzser” kell hogy legyen, ami számottevően többet jelent a faállományok ismereténél, létesítésének és nevelésének módjánál.

Döntő szempontnak kell tekinteni azt, hogy az erdészeti felsőoktatásnak változatlanul a három hatókörös modellre: a biológiai (ökológiai), a technikai és az ökonómiai alapokra kell épülnie: az erdőművelés, az erdőhasználat, az erdővédelem, az erdőrendezés, az erdőfeltárás kell, hogy a gerincét képezze úgy, hogy miként a környezetvédelem, a biológiai (ökológiai), technikai és ökonómiai szempontok valamennyi témakörben szerepeljenek.

Az erdőmérnökképzés reformja befejezett tény (?)

A különböző szintű döntések szerint az eddigi okl. erdőmérnökképzés nem folytatható. A döntés előkészítésében és megbozatalában az MTA Erdészeti Bizottsága nem vett részt. A kétszintű erdőmérnökképzést, az erdőmérnöki mesterszak létesítését vitatni már nem valószínű, hogy lehet! Más szak keretei közé való beillesztése nem lehetséges! A szak önállósága nemzetközileg is jellemző. Ezt fenn kell tartani a jövőben is (ha már a jövőben nem lehetséges az eddigiek szerint okl. erdőmérnököket képezni, az erdőmérnöki mester szak az eddigiekhez viszonyítva lényeges tartalmi változást nem jelent).

Az agrártudományi egyetemi karon (Debrecen, Gyöngyös, Gödöllő), a korábbiakhoz hasonlóan jelenleg is van

szűk körű erdészeti oktatás, esetenként erdészeti szakirányként. Ez elősegítheti azt, hogy az agrármérnökök a gyakorlatban jó partnerei legyenek az erdőmérnököknek, **de semmi esetre sem helyettesítheti az erdőmérnöki mesterszakon történő képzést. Nem ez a helyzet a BSc szintű képzéssel.** Nincs kizárva, hogy más egyetemek a későbbiekben töreksenek majd erre is.

Indokolt hangsúlyozni azt is, hogy a NYME Erdőmérnöki Karán folytatott okleveles erdőmérnökképzés a jelenben tervezett változtatások nélkül is nagyobb részben megfelelt a jövő követelményeinek. A mesterszak néven újszerűnek „vélt” erdőmérnökképzés gyakorlatilag nem valószínű hogy sokkal többet jelent majd a „névtábla átfestése”-nél. Az indokolatlan változások szükségtelenek. **A szakmai keret megtartása mellett természetesen szükség van kellően indokolt tartalmi változtatásokra!** Tudatosítani kell azt is, hogy például a napjainkban joggal szerepeltetett üvegház hatást J.B. Fourier már 1824-ben jelezte. Arrhenius pedig 1896-ban figyelmeztetett a légkör CO₂ tartalmának növekedésére. A sokak által újdonságnak tartott „fenntarthatóság”-nak is az erdészetben „tartamosság” néven több évszázados múltja van. Ezekkel együtt figyelembe kell venni azt, hogy tartalmilag és módszereiben vitathatatlanul sokat fejlődött az okleveles erdőmérnökképzés az elmúlt fél évszázad folyamán is. Az erdészettudomány további ismeretekkel gazdagodott, a szakemberekkel szemben támasztott követelmények bővültek és változtak. Az erdőmérnök mesterszak létesítése ezt a folyamatot természetesen nem gátolhatja. Az egyetemi oktatók várhatóan (közel) azonosak lesznek az eddigiekkel. A BSc és az MSc oktatásra való áttérés jelen ismereteink szerint még csak annyiban jelent napjainkban előrelépést, hogy igazodunk a nemzetközi „(t)rend”-hez. Közben a „kredit pontok” utáni hajszá keretében valószínűleg sérelmet szenvedhet egy két évszázados szakmai múlt, fejlődésre alapozott és a magyarországi erdőknek, erdészetnek jól

megfelelő oktatási gyakorlat, az erdész-hivatás. Fellazul az egyetemi évfolyamok keretében létrejött, és egy életre szóló együttműködés, erdész-közösség és nem utolsósorban az egyedülálló selmeci-soproni hagyományok. A magyarországi erdészeti eredményes működése többek között a felsorolt jellemzők kedvező hatásának is köszönhető. Ez is hozzátartozik erdőmérnökképzésünk sajátosságaihoz és jövőjéhez, amelyre az új típusú képzés során nagy figyelmet kell fordítani!

Kevés szó esik a reform kidolgozása során arról, hogy miként alakulhat erdőmérnökeink helyzete a „munkaerőpiacon”. Nemzetközileg tapasztalható a létszám-leépítés. Németországban például a végzős hallhatóknak csak a 10-15%-a tud elhelyezkedni a hagyományos „álláspiac”-on. Egyes országokban úgy tartják, hogy a „bioenergia boom”-nak köszönhető kedvező változás.

A gazdasági, társadalmi és főleg a természetvédelmi célok változásával együtt kell visszatérni ismételtén a képzés céljára, amely *szakmai és társadalmi szempontból egyaránt elfogadható és megvalósítható. Általános megfogalmazás szerint az erdőmérnök mesterszakon a BSc szintet már megszerzett olyan erdőmérnökök képzése (röviden) a cél, akik megfelelnek a jövőbeni erdészeti feladatoknak. A múltban is ez volt. A szakképzési és kimeneti követelményei meg egyeznek az eddigi okl. erdőmérnökképzés céljaival. Jóval korábbi években a PhD-képzés és részben az egy idegen nyelvet illető kommunikációs készség nem szerepelt még a célok között. Idegen nyelv oktatása már az 1940-es évek végén volt és a PhD-vel szemben egyetemi doktori címet szerezhettek az okl. erdőmérnökök. Az idegen nyelvek ismerete kulcskérdés, minden eddiginél nagyobb hangsúllyal kell, hogy az oktatásban szerepeljen!* A közeljövőben az angol nyelv lesz az erdészeti tudományos publikációknak is a meghatározó nyelve. A magyar nyelvű publikációk értékelésére hazai szakkörökben lehet számítani. Ezt a tudományos utánpótlás nevelése során figyelembe kell venni.

Honlapjaink:

www.oee.hu

www.erdeszetilapok.hu

www.forestpress.hu

www.allamerdo.hu

www.erdo.hu

A *képzési célt* illetően kiegészítő és lényegesnek tartott észrevételem az, hogy a napjainkban sokszor szerepeltetett erdészeti fatermesztési, fahasználati szakkifejezések helyébe: *erdőművelési, erdőhasználati* szaktudományok kerüljenek. Ez tartalmi szűkítést, esetleg visszalépést jelentene. Azonos tartalmat azonos szakki-fejezésekkel célszerű mindvégig jelölni. A korszerű erdőművelés lényegesen több a fatermesztésénél és ugyanez áll az erdőhasználatra is. Sajnálatosnak tartom, hogy ezen két átfogó szaktudományi területen nem kellő az egyetértés az erdőmérnök-képzésben sem. Rosszul értelmezett, áltudományos és önmagukat természetvédőknek kinevezett személyek túlzott mértékű szerepet követelnek maguknak anélkül, hogy kutatási eredményekkel vagy legalább néhány éves erdészeti gyakorlat tapasztalataival alá tudnák támasztani az erdőműveléssel, erdőhasználattal szemben megfogalmazott negatív észrevételeiket. Mindkét tantárgy oktatásánál, de főleg az *erdőhasználatnál* indokolatlanul nagy visszaesés tapasztalható, amelynek javítására most itt a lehetőség.

A reform, a gyakorlat és a nevelés
Feltétlenül ki kell jobban hangsúlyozni az „új mesterszak” létesítésekor az oktatók és a hallgatók *elegendő szakmai gyakorlatának* szükségességét. Ez úgy tűnik, hogy napjainkban nem kap kellő figyelmet nyilván azért sem, mert az érintett oktatók egy része nem dolgozott az erdészeti gyakorlatban. A NYME Erdőmérnöki Karán mindenkor jellemző volt a gyakorlattal való szoros kapcsolat. Ez a törekvés a jövőben sem hiányozhat! Az erdészeti szaktárgyak oktatói számára a gyakorlat jelentősége kiemelkedő.

A reform során tervezett erdőmérnök-képzés szintje összhangban van a képzés céljával és tartalmával. A szak nevének megválasztása helyesen történt, mert változatlan marad ! Ennek megfelelően az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése is helyes. Indokolt az is, hogy választható szakirány a jövőben sem lesz!

Kevés szó esik napjainkban arról, hogy a képzés célja felsőfokú színvonalú oktatást-nevelést is igényel. **A nevelés** megnevezése a jövőben sem szerepel a célok között. Ezt feltehetően az illetékesek a középfokú képzés feladatának tekintik. Véleményem szerint a bármilyen szinten jól *képzett* erdőmérnök az oktatás során elsajátított szakismereken túlmenően a szakmai *jól neveltség* ismérveivel is kell, hogy rendelkez-

zék. A szakmai jól neveltség kifejezéssel csak a legritkábban találkozunk, amely a tanulmányok során tapasztalt jó példákon és a témával kapcsolatos ismereteken keresztül a szakma iránti elkötelezettség és végeredményben a hivatástudat (erdésszé válás) formájában alakul vagy alakulhat ki. Ritkán találkozunk a 21. század kezdetén ezzel a témával. Sokan romantikát, mások túlfűtött idealizmust látnak benne. Az ERDŐ és az erdészpálya szeretetére a szaktudományokon és azok gyakorlati alkalmazásán keresztül kell a jövő erdész szakembereit is nevelni. Ide tartozik a *szakismeretek közlése (előadás, gyakorlat), a szakismeretek elsajátítása (vizsgák, számonkérés) és az ismeretekhez való személyes kötődés (szakma-szeretet)*. Jó volna, ha a képzési szint elbírálásakor ezek a szempontok átfogóan (komplex módon) érvényesülnének a jövőben (is). Mindezekhez kapcsolódik a „*jó szakmai gyakorlat*” kifejezés, amelynek alkalmazására ritkán kerül sor. Valójában a felsőfokú oktatás fejlesztése is ezt kell, hogy szolgálja

Az előzményként elfogadott alapszak (BSc), a tanulmányi előfeltételek, valamint a mesterképzés célja és tartalma egymással összhangban van. Ezekkel egyetértek. Jelentős az a gond: mihez kezd a szakma a BSc alapképzett erdésszel, vagy mit kezd, hogy tudja magát ezzel a képesítéssel hasznosítani a szakember az erdészetben, vagy a kapcsolódó területeken? Kiváló erdészeti technikumaink vannak, ahol a

mérnöki munkát követő feladatokat kellően ellátó szakembereket képeznek. Ez a kérdéscsoport ismételt átgondolásra is érdemes lenne. Felvethető a felelősség abból a szempontból, hogy a döntéshozóknak erkölcsi felelőssége is fennáll eme képzettséget választó hallgatókkal szemben is. Nem hiszem, hogy elfogadható lenne az a válasz: nemzetközileg is így van, nekünk is igazodni kell a két, illetve háromlépcsős felsőfokú képzéshez.

Megnyugtató, hogy az erdőmérnök mesterszak előtanulmányi feltételei (BSc), általános megalapozása, releváns ismeretkörei, valamint képzési és kimeneti követelményei biztosítják a korábbi egyetemi végzettségnek való megfelelést! (Ez így igaz, de miért van szükség akkor a többlepcsős képzésre?)

A tervezett reform szerint a korábbi egyetemi végzettségnek való jövőbeni megfelelés vitathatatlan. Az előző okl. erdőmérnök-, és a várható mester szakképzés között alig érzékelhető jelentős különbség. A különbségek inkább a szakki-fejezésekben és azok értelmezésében tapasztalhatók. Jelentős eltérésre véleményem szerint sincsen szükség. Nagy szükség van viszont arra, hogy az egyetemi oktatók szakmai szemlélete lehetőleg közel álljon egymáshoz, hogy a hallgatók tanszékenként egymással ellentmondó szakmai állásfoglalásokat ne ismerjenek meg anélkül, hogy végül is egyértelmű, kellő eligazítást kapnának. Az egyetemi önállóság és tanszabadság keretében a felsőfokú ismeretekkel rendelkező szak-

125 éves az erdészeti szakoktatás Ásotthalmon Felhívás

**Az ásotthalmi Bedő Albert Középiskola, Erdészeti Szakiskola és Kollégium
2008. októberében ünnepelheti
alapításának 125. éves évfordulóját.**

A nagy múltú iskola egykori diákjaként negyven éve kiemelkedő szakmai tudással balaghattam el, az iskolai évek meghatározóak voltak egész életemben. Életem derekán úgy érzem, hogy lehetőségeimhez mértén szeretném az öreg erdésziskolát támogatni. Erre most láttam elérkezettnek az időt. Az iskola 125. éves jubileumának méltóképpen történő megünnepléséhez és egy iskolatörténeti kiadványhoz nyilvánosan felajánlok 125 000 forintot. Együttal felhívással fordulok az erdészttársadalomhoz, magánszemélyekhez és cégekhez egyaránt, hogy lehetőségeik szerint támogassák hazánk legidősebb középfokú erdészeti tanintézményét.

A támogatásokat az Ásotthalmi Bedő Albert Alapítvány számlájára javaslom átutalni:

Mórahalom és Vidéke Takarékszövetkezet

56900020- 10201161

számlaszámra.

Förster Gyula

1967-ben végzett szakiskolai diák
Sellye

embernek ismernie kell ugyan egy adott témakörrel kapcsolatos hazai és nemzetközi véleményeket (ismereteket), tudnia kell viszont azt is, hogy közülük melyik a helyes álláspont (irányelv), amelynek mentén haladnia kell! Kevésbé képzett, és gyakorlattal nem rendelkező oktatóink „többlettudásuk” újszerűnek vélt részét más, esetleg kapcsolódó területeken dolgozó szakértőktől nyerhetik, akik viszont az erdészetben soha nem dolgoztak, akik kutatási eredmény híján hipotéziseket gyártanak vagy fogadnak el és „ex katedra” kijelentéseikkel vezethetik (esetleg) félre az erdőmérnök-hallgatókat még a mester szak keretében is. Felmerülhet a kérdés, hogy ezek a problémák az erdőmérnöki mesterszakhoz tartoznak-e? Véleményem szerint, ha érdemben (az eddigiéknél is jobban) kívánjuk az erdőmérnökképzést működtetni, ezeket és a velük kapcsolatos kérdéseket (szakmai gyakorlat stb.) kell a szükséges módon és mértékben rendezni, továbbfejleszteni. Ez beilleszthető a reformba!

Az egyes tantárgyak súlya a dolog természeténél fogva nem azonos. Cél szerű: *biológiai (ökológiai), technikai és ökonómiai szempontok alapján csoportosítani őket.* Ennek nem mond el lent az, hogy az erdőművelés, az erdővédelem, az erdőhasználat, az erdőrendezés stb. kiemelt hangsúlyt kell, hogy kapjon. Célszerű például az erdészeti ökonómiai ismeretek mellett jobban támogatni az erdészeti *ökológiai* ismeretek oktatását. Az erdészeti ökológia jelentősége meghatározó volt eddig is és a jövőben tovább növekszik. Ehhez illeszkednek a gyakorlatok. Az elméleti és gyakorlati képzés aránya megfelelő akkor, ha a gyakorlatokat kellően képzett, elegendő gyakorlattal rendelkező szakemberek vezetik, ha a gyakorlatok nem a „szükséges rossz, vagy kikapcsolódás” szintjén folynak. A gyakorlat szerepe a képzésben is kiemelkedő!

Az oktatással kapcsolatos elvárható minimális fejlesztési igénye-

Március

Későn kelnek a reggelek
De mikor a Nap ha lehet
Előbújik s meleg szelek
Kergetik az Öreg Telet

Megtépik fehér bundáját
Jól megrázzák nem cifrázzák
Vénségére beleremeg
Annak örül ha elmehet.

Feket István

ket meg kell fogalmazni. Példaként a teljesség igénye nélkül felsorolok néhányat:

- Az erdészet szaktárgyakat oktatók elegendő üzemi gyakorlattal is rendelkezzenek.

- Az előadásokat csak a vezető oktatók tarthassák, ezért meg kell teremteni számukra az ehhez a szükséges „szabad időt”.

- Az egyetemi oktatás kapjon mindenben elsőrendű szerepet és elismertséget úgy, hogy a „kutató egyetem” lényege fennmaradjon, de az egyetemi oktató elsőrendű kötelezettsége az OKTATÁS legyen.

- Kapjon az eddigiéknél nagyobb hangsúlyt az oktatók kiválasztásakor az emberi magatartás milyensége. Példamutató személyisége.

A számonkérés (vizsgáztatás) lehetőség szerint ne írásban, hanem hagyományosan, szóbeli módon történjen, hogy a hallgatónak az előadó- és kifejezőkészségét is lehessen bírálni.

Nem kedvező, hogy a jelenlegi 9 fő egyetemi tanár és a 7 fő egyetemi docens közül csak két akadémiai doktor és egy akadémiai levelező tag van. Ez a kép várhatóan a jövőben némileg javul. A probléma azonban ezáltal sem tekinthető megoldottnak. Gyorsabb előrehaladásra van ezen a téren is szükség.

Az erdőmérnöki mesterszak a munkaerőpiacon megfelelő, hasznosítható szakképzettséget ad. Sokoldalúságát meg kell őrizni! A mérnöki, műszaki képzettséget (képzést) a jövőben is fenn kell tartani!

A doktoranduszok és a reform

Az erdőmérnöki mesterszak megfelelő elméleti alapozást ad a szakterületen a doktori képzési ciklusba való belépésre is. A gyakorlati alapozást azonban már nem lehet elégségesnek elfogadni

A frissen végzett okl. erdőmérnök MSc a diploma megszerzését követően bevonul az illetékes tanszékre és elkezd foglalkozni választott témájával. Kiválóan vizsgázik, disszertációt készít és véd, de alig szerez tapasztalatot az erdészeti gyakorlatban. Véleményem szerint a doktoranduszokat az első két évre erdészeti gyakorlatra kellene küldeni és azt követően kezdbetnék el az elméleti felkészülést. Jelenlegi módszerünk inkább az elméleti szakemberek képzését szolgálja. Az erdészet területén folyó doktorképzés gyakorlati oldalát ismételen ajánlatos volna áttekinteni, értékelni! Itt kell megemlíteni azt is, hogy az erdőmérnöki mesterszak a lehetőségekhez mérten tö-

rekszik a kiemelkedően teljesítő hallgatók megfelelő előmeneteli lehetőségét megteremteni és foglalkozik a tehetség-gondozással.

A megnövekedett hallgatói létszám, az oktatáson kívüli egyéb oktatói elfoglaltságok sokasága alig teszi lehetővé, hogy a legjobb oktatók elegendő időt szánhassanak a kiemelkedő tehetségekkel való foglalkozásra. Számos kiváló oktató van, aki e téren a jelenleginél lényegesen többet tudna felmutatni, ha ehhez a szükséges előfeltételek rendelkezésre állnak. Súlyos gond ezenkívül a hallgatók hét végi eltávovása, hazautazása. Gyakorlatilag péntektől hétfőig szünetel „a tanulás és a tanítás” nem csak Sopronban, hanem országosan is..

Az eddigiekben szemelvényeszerűen kíséreltem meg az erdészeti felsőoktatással kapcsolatos gondolataim közül kiemelni azokat, amelyek talán a legidőszorúbbak. Az ismertetettek alapján csak a kialakult „kényszerhelyzetben” fogadható el az erdőmérnöki (MSc) mesterszak létesítése az erdőmérnök-képzési területben. A szak tudományági besorolása helyes: Agrártudományok tudományterület: Erdészeti és vadgazdálkodási tudományok tudományág.

Úgy tudom, hogy az eddigi 5 éves képzésre visszatérni aligha lehetséges annak ellenére, hogy ez lenne a jövőben is a helyes, amint említettem a keret tartalmának az egyidejű korszerűsítésével, módosításával, kiegészítésével!

Szakmai, erkölcsi (etikai) felelősségünk az erdészeti szakoktatás (felsőoktatás) fejlesztésének az elősegítése, támogatása. Az eddigiekben leírtakkal ezt kívántam jó szándékkal szolgálni. 60 évvel ezelőtt léptem be a soproni Egyetem kapuján. Hat évtizede figyelem érdeklődéssel erdőmérnökképzésünket és lehetőségeimhez mérten kapcsolódok be egyetemünk munkájába. Eddigi tapasztalataimra építve most is remélem, hogy a jövő erdőmérnökei olyan képzettséggel fejezhetik be tanulmányaikat, amely megfelel a 21. század követelményeinek!

***Tuskómentesítésre keresek vállalkozót kb. 50 ba-ra, Vajszló környékén
Tel.: 30/333-5602***